

Aan de leden van de gemeenteraad

Uw brief van:	Ons kenmerk:	192617
Uw kenmerk:	Contact:	P. Bakker
Bijlage(n):	Doorkiesnummer:	
	E-mailadres:	P.Bakker@ridderkerk.nl
	Datum:	16 juni 2015

Betreft: Uitkomsten meicirculaire 2015 uitkering gemeentefonds

Geachte leden van de raad,

Inleiding

In deze raadsinformatiebrief informeren wij u, zoals in de Kadernota 2016 door ons is toegezegd, over de financiële gevolgen van de meicirculaire Gemeentefonds 2015. De begroting wordt naar aanleiding van deze brief niet aangepast. De financiële gevolgen nemen we mee bij de opstelling van de 2^e tussenrapportage 2015 en de (meerjaren)begroting 2016-2019.

De meicirculaire heeft een positief resultaat voor onze gemeente. Dat geeft t.o.v. de Kadernota 2016 het volgende beeld.

Bedragen x € 1.000
+ = voordeel / - = nadeel

	2015	2016	2017	2018	2019
- Saldi begroting 2015-2018 (Voor verrekening met de dekkingsreserve 2015 (blz. 8 Kadernota 2016))	-597	-162	279	-161	-454
- Aanpassen opbrengst OZB ivm wijzigen WOZ-waardes	-42	-43	-40	-40	12
Bijstelling algemene uitkering	-260	535	470	1.049	1.377
- Nieuwe saldi begroting	-899	330	709	848	935

In de bijlage bij deze brief is een berekening en specificatie van de financiële uitkomst van de meicirculaire 2015 opgenomen.

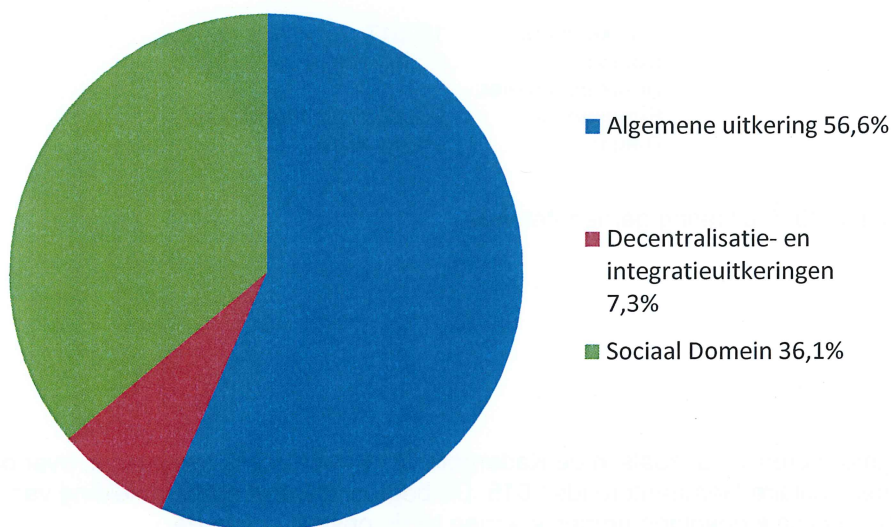
Totale omvang Gemeentefonds

Het Gemeentefonds heeft voor 2016 een totale omvang van € 27,3 miljard. Daarvan is 36,1% benoemd als het deelfonds Sociaal Domein, 56,6% betreft de Algemene uitkering en 7,3% integratie- en decentralisatieuitkeringen. Hierin is het effect van de onderuitputting op de Rijksbegroting van 2014 verwerkt. Dat zorgt voor een daling van het Gemeentefonds (gelijk de trap op en de trap af).

Betreft: Uitkomsten meicirculaire 2015 algemene uitkering gemeentefonds

Verdeling Gemeentefonds 2016 van € 27,3 miljard

Deelfonds Sociaal Domein (36,1%)

De mutaties op de integratie-uitkeringen Sociaal Domein zijn deels negatief en deels positief ten opzichte van wat wij nu in onze huidige begroting hebben staan. Deze mutaties zijn meegenomen als taakstellend, dat betekent dat de desbetreffende budgetten in onze begroting voor dezelfde bedragen aangepast worden. De uitkomst voor de begroting blijft daarmee budgettair neutraal. We hebben in de afgelopen septembercirculaire 2014 al aangekondigd dat de invoering van het objectieve verdeelmodel Wmo voor Ridderkerk vermoedelijk een voordeel van afgerond € 1,6 miljoen zou opleveren. Door aanpassingen in het model is dit voor 2016 afgerond € 1,0 miljoen geworden, voor 2017 € 1,4 miljoen en vanaf 2018 € 1,3 miljoen.

De realisatiecijfers van de AWBZ over 2014 leiden landelijk tot een verlaging van het deelfonds voor Wmo 2015 en Jeugdwet vanaf 2016. Om de pijn te verzachten zijn onder meer meerjarig extra middelen beschikbaar gesteld voor extramuraliseringseffecten en is meerjarig duidelijkheid en zekerheid over de beschikbare budgetten gegeven. Verder is tussen het Rijk en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten herbevestigd dat de budgetten Wmo 2015 en Jeugd zullen worden bijgesteld voor loon- en prijsbijstellingen die het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport beschikbaar heeft. Voor de Wmo 2015 moet vanaf 2016 nog een correctie plaatsvinden voor huishoudelijke hulp, woningaanpassingen en hulpmiddelen voor mensen die thuis wonen met een Wlz-indicatie. Het Rijk en de VNG doen hier gezamenlijk onderzoek naar. De correctie zal worden verwerkt in de septembercirculaire 2015.

Integratie- en decentralisatie uitkeringen (7,3%)

Dit is voornamelijk de oude integratie-uitkering Wmo (huishoudelijke hulp). We hebben in de brief over de septembercirculaire 2014 aangekondigd dat de extra korting op dit onderdeel een nadeel voor Ridderkerk zou betekenen van € 530.000 structureel. Dit bedrag is nu naar beneden bijgesteld, door extra

Datum 16 juni 2015

Pagina 3 van 7

Betreft: Uitkomsten meicirculaire 2015 algemene uitkering gemeentefonds

toevoegingen aan deze integratie-uitkering in de vorm van indexaties, en het effect van extramuralisatie waardoor mensen langer thuis wonen en beroep doen op de Wmo. Het nadeel is nu € 373.900 voor 2016 en € 235.200 vanaf 2017. Deze nadelen zijn nu wel verwerkt.

Algemene uitkering (56,6%)

Accresontwikkeling

Het accres is de jaarlijkse groei/krimp van het Gemeentefonds als gevolg van de ontwikkelingen van de rijksuitgaven (de zogenaamde trap op, trap af – methode). Het accres is in 2015 flink negatief bijgesteld. Dit komt door onderuitputting op de rijksbegroting 2014 die doorwerkt naar 2015. In 2016 is er een positieve ontwikkeling te zien als gevolg van een loonontwikkeling van 2%. Vanaf 2017 is het accres ten opzichte van de voorgaande circulaire weer neerwaarts bijgesteld.

Aanpassing eenheden en maatstaven

De algemene uitkering is gebaseerd op allerlei verdeelmaatstaven, zoals inwoners, jongeren, ouderen, uitkeringsgerechtigden, minderheden, woonruimten, wegen, water, WOZ-waardes, etc. De aantallen bij die verdeelmaatstaven wijzigen voor een gemeente voortdurend. Iedere keer dat wij de algemene uitkering bijstellen gebruiken we de meest recente Ridderkerkse aantallen. Ook worden landelijke en lokale ontwikkelingen bijgesteld.

Groot onderhoud/herijking verdeelstelsel

De afgelopen 10 jaar is scheefgroei ontstaan in de verdeelmaatstaven van de algemene uitkering. Een herijking van het verdeelstelsel werd noodzakelijk. Met de meicirculaire 2014 is de 1^e fase van de herijking van het verdeelstelsel in de algemene uitkering verwerkt.

Met de meicirculaire 2015 wordt de 2^e fase van de herverdeling van het gemeentefonds verwerkt. Dit leidt tot afwijkingen ten opzichte van de decembercirculaire. In deze 2^e fase zijn de clusters Werk en Inkomen, Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Stadsvernieuwing (VHROSV), alsmede Brandweer en Rampenbestrijding van nieuwe ijkpunten voorzien. Omdat de omvang van het gemeentefonds niet mag wijziging zijn verhogende effecten uit de nieuwe ijkpunten gecompenseerd door een verlaging van de uitkeringsfactor met 5 punten. De uitkeringsfactor is de waarde waarmee de bedragen van de maatstaven worden vermenigvuldigd om op de raming van het Gemeentefonds op de rijksbegroting uit te komen. Één punt uitkeringsfactor is voor Ridderkerk ongeveer € 28.100.

Voor het verwerken van de herverdeeeffecten is er een overgangmaatregel: een suppletierегeling. Nadeelgemeenten ontvangen tijdelijk een compensatie en voordeelgemeenten worden tijdelijk gekort. Dit laatste is voor Ridderkerk het geval.

Voor het cluster VHROSV is de aanpassing bij de meicirculaire 2015 nog maar het begin. Als nader onderzoek is afgerond zal in de meicirculaire 2016 de rest van de herverdeeeffecten voor dit onderdeel bekend worden gemaakt.

Ijkpunt WOZ

De algemene uitkering dient ter compensatie van de uitgaven van de gemeente. De gemeente heeft daarvoor ook het plaatselijk belastinggebied. Daarom wordt de mogelijkheid om OZB te heffen op de opbrengst voor de uitgaven in mindering gebracht. Hiervoor dient het ijkpunt WOZ-waardes. De WOZ-waardes zijn aan marktontwikkelingen onderhevig. Jaarlijks wordt het ijkpunt voor de landelijke ontwikkelingen gecorrigeerd. Lokaal kunnen de marktontwikkelingen daarvan afwijken. Voor 2016 is voor de gemeente sprake van een daling van de WOZ-waardes tegen peildatum 1 januari 2015. Daardoor is er minder aftrek in de algemene uitkering. Daar staat tegenover dat er ook een lagere opbrengst van de

Betreft: Uitkomsten meicirculaire 2015 algemene uitkering gemeentefonds

OZB is. Doordat de lokale ontwikkelingen van de landelijke afwijken lopen de bijstelling van het ijkpunt WOZ en de opbrengst van de OZB bij de meicirculaire 2015 niet synchroon.

Prijs- en looncompensatie

1. De ontwikkeling van het Gemeentefonds wordt berekend tegen lopende prijzen. Als uitgangspunt voor de meerjarenramingen voor Ridderkerk worden constante prijzen gehanteerd naar het prijspeil van de eerste jaarschijf. In de meicirculaire is een tabel opgenomen waarmee (prijsontwikkeling bruto binnenlands product van het Centraal Planbureau) de algemene uitkering tegen lopende prijzen kan worden omgerekend naar constante prijzen.
2. Zoals hiervoor al aangegeven wordt voor 2016 door het Rijk rekening gehouden met een loonontwikkeling van 2%. De bedrijfsvoering voor Ridderkerk is bij de BAR-organisatie ondergebracht. Voor 2016 en volgende jaren moet een nieuwe CAO worden vastgesteld voor gemeentelijk personeel. Omdat t.z.t. vanuit de BAR-organisatie om een hogere bijdrage kan worden gevraagd hebben wij van de uitkomst van de algemene uitkering vanaf 2016 een bedrag van € 350.000 in mindering gebracht. Dit is afgerond 2% van de voormalige loonsom van het gemeentepersoneel bij de gemeente.

Nieuwe taken/taakmutaties – extra middelen

Er zijn vier onderdelen in de algemene uitkering taakmutaties. In afwachting van de raming van de daarmee samenhangende nieuwe uitgaven zijn deze taakmutaties van de uitkomst van de algemene uitkering afgezonderd.

1. Uitvoeringskosten integratie-uitkering Sociaal Domein. Overheveling van rijksbudgetten naar de deelfonds betekent ook extra uitvoering van taken. De kosten die hieraan verbonden zijn, zijn nog niet inzichtelijk. Daarom is hiervoor vooralsnog een Pro Memorie post opgenomen. Verder is het ook relevant of de BAR-organisatie deze taken gaat uitvoeren, immers dan dient hiervoor extra budget beschikbaar te worden gesteld, dan wel dat werkzaamheden worden uitbesteed aan derden.
2. Huishoudelijke hulp toelage (HHT). De middelen voor HHT worden incidenteel voor 2015 en 2016 aan de gemeenten beschikbaar gesteld voor het stimuleren van de vraag voor huishoudelijke hulp, teneinde zoveel mogelijk volwaardige werkgelegenheid te behouden.
3. Wmo huishoudelijke hulp. Onder het kopje 'Decentralisatie- en integratieuitkeringen (7,3%)' hebben wij al aangegeven dat het verwachte nadeel bij de septembercirculaire 2014 lager is geworden. De nadelen zoals ze hier zijn opgenomen, betekenen een taakstellende bezuiniging op Wmo huishoudelijke hulp, we ontvangen minder via de algemene uitkering en dit dient dan gekort te worden op het desbetreffende budget.
4. Generieke Digitale Infrastructuur en Basisregistratie Personen. Er zijn tekorten ontstaan binnen de Generieke Digitale Infrastructuur (onder andere Digid, MijnOverheid). De gebruikers, waaronder de gemeenten, moeten deze opvangen. Daartoe wordt een bedrag uit het Gemeentefonds genomen. Op 31 januari 2015 is voor de Basisregistratie Personen versie 3.9 van het Logisch Ontwerp Gemeentelijke Basisregistratie Personen in werking getreden. Het rijk vergoed de kosten van invoering die de gemeente hiervoor hebben gemaakt.

Cumulatieregeling herverdeling integratie-uitkeringen

De herverdeeleffecten van de verdeelmodellen binnen de integratie-uitkeringen zorgen bij gemeenten voor een cumulatie van voor- en nadelen. Als uitgangspunt geldt dat een gemeente cumulatief er niet meer dan € 15,- per inwoner op achteruit mag gaan. Gemeenten die er meer op achteruitgaan worden hiervoor gecompenseerd met een ingroeieregeling gedurende 4 jaar. De gemeenten die er op vooruitgaan moeten deze ingroeieregeling opbrengen. Dit laatste geldt voor Ridderkerk. Wij worden tijdelijk op de algemene uitkering gekort ter compensatie van nadeelgemeenten.

Verwerken gevolgen septembercirculaire 2014

De septembercirculaire 2014 gaf voor de jaren 2016 en volgende een positieve uitkomst, te weten: 2016 € 307.200, 2017 € 567.800 en 2018 € 793.300.

Er waren toen al signalen dat dit een te rooskleurig beeld was. Wij hebben daarom in de raadsinformatiebrief over de septembercirculaire aangegeven de meerjarige voordelen nog niet te verwerken in afwachting van de ontwikkelingen in volgende circulaire. Inmiddels is het accres neerwaarts bijgesteld. Daarmee wordt de keuze om de septembercirculaire 2014 vanaf 2016 nog niet te verwerken bevestigd. De meicirculaire 2015 wijkt hierdoor wel positief af ten opzichte van de decembercirculaire 2014.

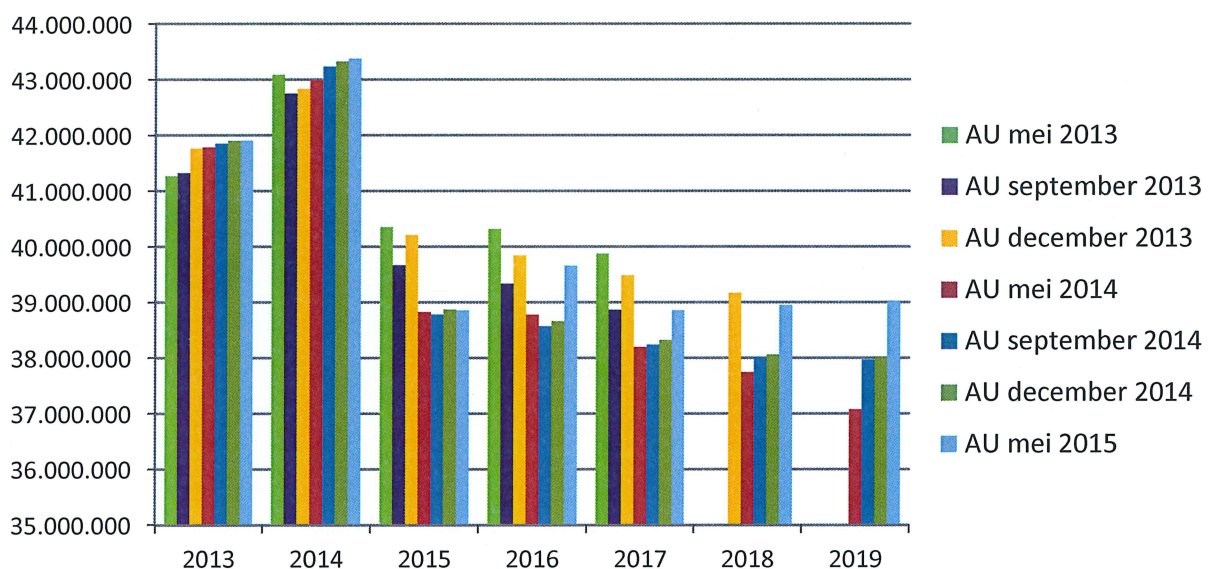
Onzekerheden

Voor de toekomst brengt de meicirculaire een aantal onzekerheden met zich mee.

1. De 2^e fase van de herijking van het verdeelstelsel is nog niet afgerond. In de meicirculaire van 2016 volgt nadere informatie.
2. De maatstaf achterstandsleerlingen is bevroren in afwachting van besluitvorming over de aanpassingen van de specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid en de gewichtenregeling basisscholen. In een volgende circulaire worden wij daarover geïnformeerd.
3. De macronorm OZB van 3% is in 2015 met 1,17%punt overschreden. De macronorm OZB is de maximale stijging van de OZB landelijk gezien. Een overschrijding van de norm leidt in principe tot een korting op de algemene uitkering. Op dit moment loopt er een onderzoek naar de herziening van het belastingstelsel en een mogelijke verruiming van het plaatselijk belastinggebied. In afwachting van de uitkomsten van het onderzoek is besluitvorming over de overschrijding van de norm in 2015 en de nieuwe norm voor 2016 uitgesteld. In de septembercirculaire volgt meer informatie.

Grafiek verloop algemene uitkering

Zoals gebruikelijk hebben wij weer een grafiek opgenomen die het verloop van de algemene uitkering van circulaire naar circulaire weergeeft. De bedragen zijn exclusief het deelfonds Sociaal Domein, maar met de taakmutaties die in de bijlage afgezonderd zijn. De grafiek illustreert de wisselende uitkomsten.

Betreft: Uitkomsten meicirculaire 2015 algemene uitkering gemeentefonds

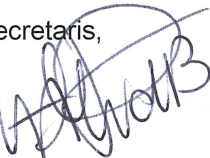
Met deze circulaire hebben wij u een beeld geschetst van de financiële ontwikkelingen binnen het Gemeentefonds. De komende periode zullen wij verder werken aan een inhoudelijke vertaling.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,

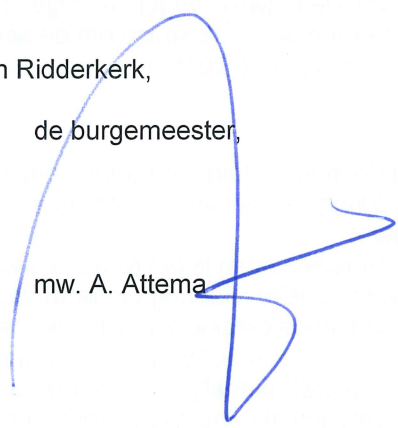
de secretaris,

Is:

dhr. H.W.J. Klaucke

de burgemeester,

mw. A. Attema

Datum 16 juni 2015

Pagina 7 van 7

Betreft: Uitkomsten meircirculaire 2015 algemene uitkering gemeentefonds

Berekening en specificatie verschillen meircirculaire 2015 t.o.v. de raming van de uitkering gemeentefonds in de begroting 2015-2018

Omschrijving	2015	2016	2017	2018	2019
Huidige begroting 2015-2019	54.485.300	54.344.800	53.174.000	52.466.400	52.067.100
Meircirculaire 2015	54.089.300	56.052.200	55.284.300	55.111.200	55.029.700
Saldo AU ten opzichte van begroting	-396.000	1.707.400	2.110.300	2.644.800	2.962.600
Mutaties integratie-uitkering sociaal domein					
Decentralisatie AWBZ naar WMO (mutatie)	-67.000	1.016.000	1.425.000	1.305.000	1.266.000
Decentralisatie jeugdzorg (mutatie)	-158.000	147.000	374.000	471.000	495.000
Decentralisatie participatiewet (mutatie)	-183.000	-239.000	-260.000	-282.000	-277.000
Totaal mutaties integratie-uitkering sociaal domein	-408.000	924.000	1.539.000	1.494.000	1.484.000
Saldo AU na afzondering integratie-uitkering sociaal domein	12.000	783.400	571.300	1.150.800	1.478.600
Taakmutaties					
Uitvoeringskosten integratie-uitkering sociaal domein	PM	PM	PM	PM	PM
Huishoudelijke hulp toelage	-259.000	-285.000			
WMO huishoudelijke hulp	-17.000	373.900	235.200	235.200	235.200
Basisregistratie Personen en Generieke Digitale Infrastructuur	4.000	13.000	13.000	13.000	13.000
Prijscompensatie loonkosten		-350.000	-350.000	-350.000	-350.000
Totaal taakmutaties vanuit meircirculaire 2015	-272.000	-248.100	-101.800	-101.800	-101.800
Saldo AU na afzondering taakmutaties	-260.000	535.300	469.500	1.049.000	1.376.800
Saldo begroting na mutaties vjn 2016/1e bestuursrapportage 2015	-597.000	-162.200	279.300	-161.300	-453.800
Verlagen opbrengst OZB nav aanpassen ijkpunt WOZ in de AU	-41.600	-42.900	-40.900	-40.000	12.400
Saldo begroting na verwerking meircirculaire 2015	-898.600	330.200	707.900	847.700	935.400
+ = voordeel	nadeel	voordeel	voordeel	voordeel	voordeel
- = nadeel					
Verklaring verschillen					
Herwaardering WOZ	308.000	313.000	261.000	261.000	261.000
Accres en uitkeringsfactor	-1.067.000	282.000	-197.000	-113.000	-28.000
Hoeveelheidsverschillen en ontwikkeling uitkeringsbasis	471.000	389.100	559.700	770.700	1.058.500
Saldo septembercirculaire 2014 niet verwerkt		307.200	567.800	793.300	793.300
Suppletierегeling herverdeeleffect groot onderhoud 1e fase	28.000				
Suppletierегeling herverdeeleffect groot onderhoud 2e fase		-45.000			
Cumulatierегeling herverdeling integratieuitkeringen gemeentefonds		-162.000	-184.000	-64.000	-61.000
Nadeel groot onderhoud 2e fase t.o.v. decembercirculaire 2014		-204.000	-188.000	-248.000	-293.000
Prijscompensatie loonkosten		-350.000	-350.000	-350.000	-350.000
Diversen		5.000		-1.000	-4.000
Totaal	-260.000	535.300	469.500	1.049.000	1.376.800

